

Bruselj, 17. maj 2018
(OR. en, de, pl)

Medinstitucionalna zadeva:
2015/0276 (COD)

8503/1/18
REV 1 ADD 1

CODEC 669
ENV 268
IND 117

DOPIS O TOČKI POD „I/A“

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	Osnutek direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 94/62/ES o embalaži in odpadni embalaži (prva obravnava) – sprejetje zakonodajnega akta – izjave

IZJAVA KOMISIJE O
OKVIRU POLITIKE ZA KROŽNO GOSPODARSTVO

Komisija se je zavezala, da bo zagotovila popolno izvajanje akcijskega načrta EU za krožno gospodarstvo¹. Da bi spremljala napredek v smeri krožnega gospodarstva, je sprejela okvir za spremljanje², ki se opira na obstoječe kazalnike učinkovite rabe virov in kazalnike za surovine. Komisija želi spomniti tudi na svoje tekoče delo v zvezi s kazalnikom okoljskega odtisa za proizvode in organizacije.

¹ COM(2015) 614 final.

² COM(2018) 29 final.

Ukrepi, sprejeti v okviru akcijskega načrta EU za krožno gospodarstvo, prispevajo tudi k uresničevanju ciljev Unije v zvezi s trajnostno potrošnjo in proizvodnjo na podlagi cilja trajnostnega razvoja 12. To na primer velja za strategijo o plastiki³ ali nedavno spremenjen predlog o pravnem jamstvu za potrošniško blago⁴.

Kar zadeva usklajenost med regulativnimi okviri Unije, je Komisija pred kratkim tudi sprejela sporočilo, ki vsebuje možnosti za rešitev vprašanj stičišča med zakonodajo o kemikalijah, proizvodih in odpadkih⁵. Leta 2018 bo preučila tudi možnosti in ukrepe za bolj skladen politični okvir za različne sklope dela na politiki proizvodov EU, in sicer z vidika njihovega prispevka h krožnemu gospodarstvu. V okviru teh pobud in njihovega spremljanja bo obravnavala tudi medsebojne učinke zakonodaje in sodelovanja industrije na področju uporabe stranskih proizvodov in priprave odpadkov za ponovno uporabo in recikliranje.

Kar zadeva okoljsko primerno zasnovo, Komisija v skladu z delovnim programom za okoljsko primerno zasnovo za obdobje 2016–2019⁶ potrjuje svojo odločno zavezanost, da bo zagotovila, da bo okoljsko primerna zasnova veliko bolj prispevala h krožnemu gospodarstvu, na primer z bolj sistematičnim reševanjem vprašanj učinkovitosti materialov, kot sta trajnost in možnost njihovega recikliranja.

IZJAVA KOMISIJE O **POBUDAH O SODELOVALNEM GOSPODARSTVU**

Komisija je v skladu z akcijskim načrtom za krožno gospodarstvo⁷ sprožila številne pobude o sodelovalnem gospodarstvu. Kot je napovedala junija 2016 v sporočilu o evropski agendi za sodelovalno gospodarstvo⁸, bo še naprej spremljala ekonomski in regulativni razvoj sodelovalnega gospodarstva, da se spodbudi razvoj novih in inovativnih poslovnih modelov, obenem pa zagotovi ustrezno varstvo potrošnikov in socialno varstvo.

³ COM(2018) 28 final.
⁴ COM(2017) 637 final.
⁵ COM(2018) 32 final.
⁶ COM(2016) 773 final.
⁷ COM(2015) 614 final.
⁸ COM(2016) 356 final.

IZJAVA KOMISIJE O MIKROPLASTIKI

Komisija je v okviru nedavno sprejete evropske strategije za plastiko v krožnem gospodarstvu⁹ predlagala integrirani pristop k obravnavanju pomislekov v zvezi z mikroplastiko, vključno s plastičnimi mikrokroglicami. Njegov poudarek je na preventivnih ukrepih, njegov cilj pa je zmanjšati količino izpuščene mikroplastike v okolje iz vseh virov, in sicer iz proizvodov, katerim je namerno dodana (kot so proizvodi za osebno nego in barve), ali pa izvira iz proizvodnje ali uporabe drugih proizvodov (kot so okso-razgradljiva plastika, pnevmatike, plastični peleti in tekstil).

IZJAVA KOMISIJE O REVIZIJI UREDBE O POŠILJKAH ODPADKOV IN MATERIALIH, KI NISO VEČ ODPADKI

Komisija bo v okviru načrtovane revizije Uredbe (EU) št. 1013/2006 o pošiljkah odpadkov, ki naj bi se izvedla do konca leta 2020, proučila izvedljivost zagotovitve nadaljnjih ukrepov v zvezi s pošiljkami materialov, ki niso več odpadki, kadar merila za prenehanje statusa odpadka niso bila določena na ravni Unije v skladu z odstavkom 2 člena 6 direktive o odpadkih.

IZJAVA KOMISIJE O UKREPIH ZA ZAGOTAVLJANJE OBDELAVE ODPADKOV PRED NJIHOVIM ODLAGANJEM

V skladu s členom 6(a) Direktive 1999/31/ES o odlaganju odpadkov na odlagališčih države članice sprejmejo ukrepe, da se zagotovi, da se na odlagališčih odlagajo samo odpadki, ki so bili obdelani, obenem pa zagotovijo, da taki ukrepi ne ogrožajo doseganja ciljev Direktive 2008/98/ES o odpadkih (okvirna direktiva o odpadkih), kot je bila revidirana, zlasti kar zadeva hierarhijo ravnanja z odpadki, ločeno zbiranje odpadkov in pripravo za ponovno uporabo ter cilje v zvezi z recikliranjem iz navedene direktive.

Komisija bo na podlagi izmenjave mnenj na sestanku strokovne skupine za okvirno direktivo o odpadkih, ki je potekal 30. junija 2017, in v luči sodbe Sodišča Evropske unije v zadevi C-323/13 v prihajajočih mesecih okrepila dialog z državami članicami glede političnih ukrepov, ki jih je treba sprejeti na tem področju.

⁹ COM(2018) 28 final.

IZJAVA KOMISIJE O
POSTOPKU SPREJEMANJA IZVEDBENIH AKTOV

Komisija poudarja, da je sistematično sklicevanje na točko (b) drugega pododstavka člena 5(4) v nasprotju s črko in duhom Uredbe (EU) št. 182/2011 (UL L 55, 28.2.2011, str. 13). Ta določba se uporablja samo, če obstaja posebna potreba po odmiku od načelnega pravila, po katerem Komisija *lahko* sprejme osnutek izvedbenega akta, kadar ni izdano mnenje. Ker gre pri točki (b) drugega pododstavka za izjemo od splošnega pravila iz odstavka 4 člena 5, se njena uporaba ne more šteti za „diskrecijsko pravico“ zakonodajalca, ampak jo je treba razlagati restriktivno in njeno uporabo utemeljiti.

IZJAVA KOMISIJE O
RAZPOLOŽLJIVOSTI PODATKOV IN OBVEZNOSTI GLEDE POROČANJA

Komisija glede na spremljanje napredka pri doseganju novih ciljev za komunalne odpadke in odpadno embalažo in glede na ustrezne klavzule o pregledu, zlasti za določitev ciljev za preprečevanje nastajanja živilskih odpadkov in za recikliranje odpadnih olj, poudarja pomen skupnega dogovora, doseženega med sozakonodajalcema, da bodo države članice zagotovile, da bo sporočanje podatkov iz direktiv 2008/98/ES o odpadkih, 94/62/ES o embalaži in odpadni embalaži in 1999/31/ES o odlaganju odpadkov na odlagališčih, kakor je bila spremenjena, zajemalo leto 2020.

IZJAVA POLJSKE

I. Pogostost poročanja s strani držav članic

Poljska se je z razočaranjem seznanila s tem, da je bila povečana pogostost poročanja s strani držav članic.

Z osnutki direktiv se pogostost poročanja s strani držav članic povečuje z vsakih dveh let na enkrat letno, kar v mandatu ni bilo nikoli sprejeto. Predstavljene rešitve pomenijo znatno upravno breme za države članice. Poljska je mandat podprla maja 2017 pod pogojem, da bo upoštevana njena zahteva glede pogostosti poročanja.

II. Verodostojnost in uresničljivost nekaterih ciljev glede recikliranja

Kar zadeva recikliranje odpadne plastične embalaže, Poljska ugotavlja, da bo 55-odstotni cilj do leta 2030 glede na značilnosti nekaterih materialov s tehničnega vidika morda težko dosegljiv.

IZJAVA GRČIJE

Grčija podpira splošni kompromis, dosežen med pogajanji o „svežnju o odpadkih“, saj se zaveda, da je bil postopek dogovarjanja izjemno naporen, zaveda pa se tudi pomena svežnja v okviru strategije za krožno gospodarstvo.

Vendar pa je bilo med pogajanji vključenih več pomembnih določb, ki niso pravno usklajene ali ki niso bile utemeljene na ustrezni oceni učinka, zlasti:

deveta alineja člena 9(1) in člen 9(1a) o povezavah med REACH in odpadki, pa tudi dejstvo, da v naslednjih členih ni sklicev na člena 10(2) in 10(3) iz okvirne direktive o odpadkih:

člen 11(1) o selektivnem rušenju,

člen 18(3) o mešanih nevarnih odpadkih,

člen 20 o ločenem zbiranju nevarnih odpadkov iz gospodinjstev in

člen 22(1) o bioloških odpadkih.

Po našem mnenju bi izvajanje navedenih določb v praksi verjetno povzročalo težave podjetjem, javni upravi in državljanom ter bi celo negativno vplivalo na uresničevanje splošnega cilja trajnostnega spodbujanja krožnega gospodarstva.

Prav tako menimo, da bi morali celotno finančno odgovornost nositi sistemi razširjene odgovornosti proizvajalca, in opozarjamo, da pri cilju, da bo do leta 2035/2040 na odlagališčih odloženo 10 % komunalnih odpadkov, niso dovolj upoštevane socialne razmere ali gostota prebivalstva in značilnosti posameznih držav članic, kar bo neizogibno privedlo k povečanju sežiganja, ki ni najboljši rezultat.

Poleg tega pozivamo Komisijo, naj sistematično in usklajeno obravnava vprašanje posebnih značilnosti majhnih oddaljenih otokov kot del ukrepov za izvajanje svežnja in zlasti revidirane direktive o odlaganju odpadkov na odlagališčih, pa tudi člena 10(1) do 10(3) ter že omenjenih določb.

IZJAVA FINSKE

Finska podpira namen in cilje ter splošni kompromis o „svežnju o odpadkih“, ki utira pot večjemu recikliranju in okrepljenemu krožnemu gospodarstvu.

Vendar pa želi ponovno izraziti zaskrbljenost zaradi neusklajenosti splošnih ciljev za recikliranje odpadne embalaže s cilji za specifične odpadne embalažne materiale (člen 6(1)(f) in (h) Direktive o embalaži in odpadni embalaži).

Natančneje, Finska meni, da znižanje ciljev za specifične odpadne embalažne materiale ni dovolj upoštevano v splošnih ciljih glede recikliranja. V primerjavi s predlogom Komisije je bil na primer cilj za recikliranje odpadne lesene embalaže znižan za 35 odstotnih točk (s 60 % na 25 %) za leto 2025 in za 45 odstotnih točk (s 75 % na 30 %) za leto 2030. Skupni cilj za leto 2025 pa je kljub temu ostal enak (65 %) kot v predlogu Komisije, cilj za leto 2030 pa je bil znižan le za 5 odstotnih točk (s 75 % na 70 %).

Finska hkrati meni, da v splošnih ciljih za recikliranje odpadne embalaže ni dovolj upoštevano dejstvo, da je zmožnost držav članic, da dosežejo cilje, v veliki meri odvisna od deleža določenih embalažnih materialov, ki jih uporabljajo. V tem smislu je končni dogovor neugoden zlasti za države članice, v katerih je uporaba lesene embalaže zelo razširjena in v katerih je v skupni količini odpadne embalaže precej velik delež odpadne lesene embalaže.

Te države članice lahko skupne cilje glede recikliranja v praksi dosežejo le, če je mogoče stopnje recikliranja za odpadno leseno embalažo povečati na ravni, ki znatno presega cilje za specifične odpadne embalažne materiale. Tudi z najučinkovitejšim možnim recikliranjem drugih odpadnih embalažnih materialov (tj. znatno večjim od ciljev za recikliranje specifičnega odpadnega embalažnega materiala) ne bi bilo mogoče izravnati prevladujočega učinka nižje stopnje recikliranja za leseno embalažo. Pri tem gre za protislovje, saj so bili cilji za recikliranje odpadne lesene embalaže zaradi omejenih možnosti recikliranja namerno zastavljeni na nižji ravni.

Finska zato – ob ponovnem poudarjanju svoje zavezanosti ter podpore namenu in ciljem svežnja o odpadkih – obžaluje, da države članice glede zavezujočih splošnih ciljev za recikliranje odpadne embalaže niso obravnavane enako, v skladu z deležem določenih uporabljenih embalažnih materialov v skupni količini vseh odpadnih materialov.

IZJAVI NEMČIJE

Ločeno zbiranje

1. Člen 10(2) veljavne okvirne direktive o odpadkih določa, da se za uveljavitev zahteve o predelavi v skladu s členom 10(1) odpadki zbirajo ločeno, „če je to tehnično, okoljsko in ekonomsko izvedljivo“. Sprememba člena 10(2), ki je bila zdaj dogovorjena v dialogu, ta pridržek odpravlja in ga v členu 10(3) (novem) nadomešča s posebno klavzulo o odstopanju, v skladu s katero lahko države članice pod posebnimi pogoji odobrijo izjeme od obveznosti ločenega zbiranja. Sprememba člena 10 okvirne direktive o odpadkih vpliva tako na neposredne obveznosti povzročiteljev in imetnikov kot na obveznost držav članic za ločeno zbiranje določenih odpadkov oziroma za izpolnitev kvot na področju recikliranja (člen 11 okvirne direktive o odpadkih) ter za ločeno zbiranje bioloških odpadkov (člen 22 okvirne direktive o odpadkih).

Nemčija podpira cilj okvirne direktive o odpadkih v zvezi s trajnostnim krožnim gospodarstvom na ravni EU in na nacionalni ravni. Za krožno gospodarstvo si morajo prizadevati vsi akterji, zato jim je treba zagotoviti pravno varnost. Nemčija opozarja, da je neodvisno od klavzule o odstopanju iz člena 10(3) okvirne direktive o odpadkih tako v skladu s Pogodbo o delovanju Evropske unije kot v skladu z nemškim ustavnim pravom povzročiteljem in imetnikom odpadkov mogoče določene obveznosti, kot so zlasti obveznosti ločenega zbiranja, naložiti le, če so sorazmerne, tj. ustrezne, potrebne in primerne glede na cilj boljšega recikliranja.

2. Enako velja za novo prepoved sežiganja ločeno zbranih odpadkov v skladu s členom 10(3) (novim) okvirne direktive o odpadkih in prepoved njihovega odlaganja v skladu s členom 5(3)(f) (novim) direktive o odlagališčih. Ti prepovedi se smeta zoper povzročitelja in imetnika odpadkov uvesti le, če sta sorazmerni. Poleg tega člen 13 okvirne direktive o odpadkih zahteva, da se zagotovi ravnanje s temi odpadki brez ogrožanja ljudi in okolja.

O obveznosti obveščanja ECHA o izdelkih (deveta alineja člena 9(1) in člen 9(1a) okvirne direktive o odpadkih)

Določba, vnesena v deveto alinejo člena 9(1) in člen 9(1a) v zaključni fazi pogajanj v okviru trialoga, o zbiranju izdelkov, ki vsebujejo snovi, ki vzbuja veliko zaskrbljenost, v smislu uredbe REACH, v podatkovni zbirki pri Evropski agenciji za kemikalije (ECHA), sproža številna podrobna vprašanja, ki jih je treba rešiti, da bi države članice lahko vzpostavile ureditve, ki ustrezajo ciljem predpisa. Tako je treba zlasti pojasniti, kako je mogoče zadevne izdelke identificirati na način, ki omogoča enostavno iskanje podatkov v osrednji podatkovni zbirki. Nadalje je treba zlasti vzpostaviti skupne določbe glede vprašanja pričakovano velikega števila večkratnih zadetkov za isti izdelek, ki bo nastalo zaradi predvidene razširitve obveznosti na vse dobavitelje v dobavni verigi.

Nemčija obžaluje, da je bila ta ureditev, ki bo vsem udeleženi stranem povzročila precej dela, v predlog sprejeta brez vsebinske priprave, ki bi ustrezala kompleksnosti te zadeve, in ocene učinka, zato lahko z njo soglaša le v okviru skupnega kompromisa, doseženega v postopku trialoga.

Nemčija naproša Komisijo, naj ob sodelovanju z ECHA kot organom, predvidenim za vodenje podatkovne zbirke, pripravi vsebinska pojasnila, ki so potrebna za izvajanje ureditve, ki bo temeljila na podatkih in obseg dela omejila na nujno potrebno mero, s strani ECHA in držav članic. Če bi bila za to po mnenju Komisije potrebna dopolnitev prava Unije, naj Komisija predloži ustrezne predloge določb.